

Bohoslužby 20.09.2020

Vzdych: *V teba dúfajú tí, čo poznajú tvoje meno, veď ty, Hospodin, neopúšťaš tých, čo ňa hľadajú. Amen (Ž 9,11)*

Pieseň: 234 - *Pri svojom ľude ó, Bože, v chráme zhromaždenom...*

Vzdych: *Dopytujte sa na Hospodina a jeho moc, ustavične hľadajte jeho tvár! Amen (Ž 105,4)*

Suma ev.: *„Môj podiel je Hospodin,“ vraví moja duša, „preto budem čakať na neho.“ Dobrý je Hospodin voči tým, čo v neho dúfajú, voči duši, ktorá ho hľadá. Dobré je v tichosti čakať na Hospodinovu pomoc. (Náreky 3,24-26)*

Pieseň: 50,1-5 - **Boh silný, ktorý v nebi prebýva...**

Vzdych: *Ked' som volal k tebe, odpovedal si mi, dodal si mi odvahu a posilnil si ma. (Ž 138,3)*

Lekcia: 1Sam 30,1-10.18-26.31

¹ Na tretí deň došiel Dávid so svojimi mužmi do Ciklagu. Amalékovia predtým vtrhli do Negevu a Ciklagu; Ciklag dobyli a vypálili. ² Ženy, čo tam boli, i všetkých bez výnimky odvliekli do zajatia a pokračovali v ceste. Nikoho však nezabili, len ich hnali. ³ Keď prišiel Dávid so svojimi mužmi k mestu, zistil, že je vypálené a že ich ženy, synovia a dcéry boli odvečení. ⁴ Dávid a ľud, čo ho sprevádzal, sa pustili do prenikavého náreku; plakali až do úplného vyčerpania. ⁵ Aj obe Dávidove ženy, Achinoam z Jezreelu a ženu po Nabálovi Abigajil z Karmelu, odvliekli do zajatia. ⁶ Dávid sa tým dostal do tiesnivého položenia, lebo sa mu ľud vyhrážal ukameňovaním. Všetci boli totiž roztrpčení, každý pre svojho syna a dcéru. Dávid však našiel odvahu v Hospodinovi, svojom Bohu. ⁷ Dávid povedal kňazovi Ebjatárovi, Achimelechovmu synovi: „Prines mi efód!“ Ebjatár mu ho teda priniesol. ⁸ Dávid si pýtal odpoveď od Hospodina na otázku: „Ak budem prenasledovať tú hordu, dohoním ju?“ Odpoveď znela: „Prenasleduj ich, iste ich dohoníš a svojich vyslobodíš.“ ⁹ Dávid nato odišiel a s ním aj šesťsto mužov, ktorí ho sprevádzali; prišli k potoku Besór, kde sa niektorí zastavili. ¹⁰ Dávid pokračoval v prenasledovaní Amalékov so štyristo mužmi; dvesto príliš unavených mužov tam však zostalo. Tí sa nevládali prebrodiť cez potok Besór.... ¹⁸ Dávid zachránil všetko, čo Amalékovia pobrali, a vyslobodil i svoje dve ženy. ¹⁹ Nikto z nich nechýbal, ani deti, ani dospelí, ani synovia, ani dcéry. Korisť a všetko, čo im pobrali, priviedol Dávid späť. ²⁰ Dávid pobral všetky ovce a dobytok. Tí, čo ich hnali, a boli pred stádom, volali: „To je Dávidova korisť!“ ²¹ Potom prišiel Dávid k tým dvesto mužom, ktorí pre vyčerpanosť nešli za ním a ktorých zanechal pri potoku Besór. Tí vyšli oproti Dávidovi a jeho mužom. Keď sa Dávid priblížil k ľuďom, spýtal sa, ako sa majú. ²² No všetci zlí a naničhodní ľudia spomedzi tých, čo sprevádzali Dávida, sa ozvali: „Tí, čo nešli s nami, nedostanú z koristi, ktorú sme získali. Každý dostane svoju ženu a svojho syna. Nech si ich odvedú a odídu.“ ²³ Dávid však povedal: „Bratia moji, nerobte tak s tým, čo nám dal Hospodin. On nás zachránil a hordu, čo sa na nás vyrútila, nám vydal do rúk. ²⁴ S tým nemožno súhlasiť. Rovnaký podiel patrí bojovníkovi ako strážcovi výstroja. Spoločne sa podelia.“ ²⁵ To platilo odvtedy i ďalej a ustanovil to za právoplatný poriadok, platný v Izraeli dodnes. ²⁶ Keď prišiel Dávid do Ciklagu, poslal z tej koristi starším Judska, svojim priateľom ... na všetkých miestach, ktoré Dávid navštevoval so svojimi mužmi.“

Modlime sa:

Drahý Pane náš, ďakujeme, že môžeme hľadať Tvoju tvár a Tvoju blízkosť, lebo nás tlačí ťarcha života; sme unavení, vyčerpaní z mnoho zápasov. Niekedy sa

nám zdá, že riešenie mešká, že sa nič nepohne a všetko je márne. A sme schopní zúfať a vzdať sa čakania na Teba. Len Ty nás vieš podržať a posilniť.

Prosíme, aby si nás aj teraz pozdvihol, povzbudil a uistil o tom, že jedinou našou zbraňou je modlitba, zdrojom našej viery je Tvoje slovo a Ty stojíš pri nás a múdro riadiš náš život. Daj nám také duchovné videnie, aby sme uzreli, že všetko dobre zapadá do Tvojich plánov a úmyslov s nami a že všetko má zmysel tak, ako to Ty riadiš. Potvrď a posilni teda našu vieru a nádej, naše vytrvanie pri Tebe a nakrmnapoj nás i dnes svojím Slovom. Sprevádzaj nás na správnej ceste, aby sme mohli okúsiť a vyznať: *Dobré je v tichosti čakať na Hospodinovu pomoc.* Dovoľ nám túto milosť prežiť aj teraz. *Amen*

Pieseň: 332 - *Boh je moja sila i dúfanie...*

Kázeň: 1Sam 30,6

„Dávid však našiel odvahu v Hospodinovi, svojom Bohu.“

Milí Bratia a milé Sestry!

V živote Dávida bolo veľa takých situácií, kedy bol vo vážnom nebezpečenstve, ale z nich **najkritickejšia** bola pravdepodobne práve táto. Lebo tu nebol terčom pre Saula alebo pre Filištíncov, nebol pod útokom nepriateľa, ale **si nahneval** tých svojich verných, ktorí spolu s ním boli tak zúfali, že takmer boli schopní ho aj ukameňovať.

Predchádzal tomu fakt, že **vyčerpaný** stálym prenasledovaním od Saula, Dávid **utiekol** do zeme Filištíncov a žil pod ochranou kráľa Gátu, Achíša. Bola s ním aj jeho družina, a všetci si priniesli aj svoje rodiny, nakoľko Achíš im dal za sídlo mesto Ciklag. Zo strany Dávida to bolo zlyhanie, nakoľko sa pre tento útek nerozhodol na základe poznaného Božieho vedenia, ale na vlastnú päsť, pretože ho neustále prenasledovanie veľmi vyčerpano, ba hnalo skoro až do zúfalstva. Nevedel sa bezpodmienečne spoľahnúť na Božiu vyslobodzujúcu moc tak, ako predtým. Veru, nikdy nedopadne dobre, ak si chceme svoje bezpečie zabezpečiť sami. **U nepriateľa niet slobody.**

Dávid síce bol u Filištíncov v bezpečí pred Saulom, ale **za cenu**, že sa napospas vydal do rúk nepriateľovi. Asi si neuvedomil, že hľadať ochranu a bezpečie u nepriateľa nie je múdre, a že aké to má **riziká**, hlavne z toho dôvodu, že je to prejav narušenia jeho dôvery voči Bohu, ktorý ho doposiaľ chránil a vždy aj ochránil. Okrem toho u Filištíncov sa musel stále **pretvarovať**, že patrí k nim a zatajovať svoje iniciatívy, v ktorých sa správal i naďalej ako pomazaný kráľ a nastávajúci vysloboditeľ izraelského ľudu.

Tento stav produkoval veľmi **nebezpečné situácie**, pretože kráľ Achíš si myslel, že Dávid sa tak znemožnil v Izraeli, že si ho natrvalo podmanil a bude mu verne slúžiť, preto **mu plne dôveroval**. Tým ho však tak zaviazal na vlastnú stranu, že Dávid **musel byť stále na pozore**, aby Achíš neprišiel na to, že sa mylí.

Na to ešte dostal od neho poverenie **bojovať za Filištíncov** proti Izraelu ako Achíšov doživotne stanovený **telesný strážca**. Ako sa z toho môže teraz Dávid vyslobodiť?

Nijako. Z tejto neuveriteľne nebezpečnej situácie by sa nebol dokázal sám vymaniť. Avšak **Hospodin sa nad ním zľutoval** a ho vyslobodil. A to tak, že **vzbudil** v kniežatách a veliteľoch ostatných filištínskych miest voči Dávidovi takú **nedôveru**, že si vynútili od Achíša jeho odchod. Kráľ im musel ustúpiť. Dávid sa ešte aj pretvaroval, ako by bol preto urazený. Nemohol ani tušiť, že tá bitka prinesie základnú zmenu v jeho živote tým, že Saul v nej zomrie a otvorí sa tak cesta pre naplnenie zaslúbenia o jeho kráľovstve. Avšak mohol ďakovať Bohu za vyslobodenie na poslednú chvíľu.

A tu sa začína náš dnes počutý príbeh. To, že Dávid a jeho družina neboli na správnom mieste, malo svoje **následky** aj doma. Ich ženy a deti zostali totiž na ten čas bez ochrany. Medzi tým, čo muži boli preč, prišli do Ciklágu Amálekovci, ktorí tam vtrhli rabovať a všetko a každého vzali so sebou. Keď prišli chlapi domov, našli len **vypálené mesto**.

Šokovaní tým, čo videli, zrejme každý myslel na to najhoršie, čo sa im len mohlo stať. Neboli však tam ich mŕtve telá, čo naznačovalo, že boli odvedení ako zajatci. Ale v tomto zúfalom stave, keď sa to všetko na nich zvalilo, takmer by boli bývali schopní toho zúfaleho činu... Činu, ktorý sice nič nevyrieši, len ďalej skomplikuje ich už aj tak ťažkú situáciu. Ale taký je človek. Koľkokrát sa aj my takto správame... a nepoučíme sa, že aj tie najťažšie situácie je najlepšie riešiť nie s horúcou hlavou, ale s dôverou v Hospodina...

Dávid a ľud, čo ho sprevádzal, sa pustili do prenikavého náreku; plakali až do úplného vyčerpania. Nariekanie neposilní, **nariekanie zbavuje aj zvyšku síl**. Zdatní bojovníci teraz nariekali. Asi sa k tomu pridalo aj všetko ostatné, čo v poslednom období u Filištíncoch prežili, a zrazu bolo všetko také bezvýhodiskové... Ale nárek vedie k prehĺbeniu zúfalstva, tiež aj k akémusi spontánnemu **hľadaniu vinníka**, teda niekoho, na koho človek môže **vyliať svoj hnev** a svoju bolesť. Tak došlo až k tomu, že Dávida skoro ukameňovali. Jeho vlastní ľudia sa proti nemu obrátili. Ich bolesť bola ľudsky plne pochopiteľná.

Bratia a Sestry, myslím si, že dôverne poznáme tento stav; že sami sme už tiež prežili situácie, kedy sa všetko zvalilo na nás. Keď vo svojej bezmocnosti sme k tomu aj my ešte niečo pridali, čím sa naša situácia nezmenila, ale museli sme svoje zúfalstvo nejako **ventilovať**. Potrebovali sme niekoho, na kom si vybijeme horkosť svojej duše. Nič to nevyriešilo, naopak: ešte viac sme si priťažili, a potom sme sa za to len hanbili.

Tu prichádza to *ale, avšak*, ktoré je pre nás **dnes odkazom** a zvestou Božou: **Dávid však našiel odvahu v Hospodinovi, svojom Bohu**. Alebo podľa staršieho prekladu: *Ale Dávid našiel posilu v Hospodinovi, svojom Bohu*. Tam, kde

sa zdalo byť všetko stratené, rozpoznal Božiu vyslobodzujúcu ruku, ktorou sa k nemu sklonil, aby sa jej chytil. **Našiel prameň sily** a nádeje, aby prestal plakať a k tomu, aby sa na Hospodina obrátil. **Pretože** veriaci človek za každých okolností má kam sa obrátiť, kde hľadať pomoc a silu. Dávid našiel, čo potreboval, **pretože** teraz už sa neobrátil na ľudí ale vyššie, smerom hore. **Pretože** si uvedomil, že sám to neunesie a nevyrieši, avšak poznal dôverne Hospodina, i keď jeho vedeniu teraz nebol stopercentne poslušný. Tiež aj **preto**, že sa nepostavil proti vlastným ľuďom a nechcel sa ani brániť, ani to vzdať. A napokon **preto**, že tú jedinou cestu, kde sa mohol dožadovať pomoci, dôverne poznal. Na tú cestu sa musel teraz vrátiť.

Bratia a Sestry, z toho sa nám naskytuje **otázka** na zamyslenie, **ako** sa zvykneme vyrovnávať s kritickými situáciami, **ako a kde** hľadáme riešenie, keď sami to nezvládame? **Kde** naberieme silu a odvahu ísť ďalej, prípadne napraviť, čo sme pokazili; ísť tak, aby sme mali podporu tých, pred ktorými sme zlyhali?

Dnešné slovo nás povzbudzuje, **aby sme** sa vyhýbali zúfalstvu, **aby sme** vedeli v najrôznejších životných skúškach hľadať hore a očakávať pomoc od Pána. **Abysme** silu a odvahu zotrieť slzy a postaviť sa voči strachu a zúfalstvu nehľadali niekde inde - i keď nám aj svet ponúka všelijaké možnosti, jedine u nášho Boha, ktorý je **mocný Vysloboditeľ**.

Aj tu môžeme sledovať, ako jeden Hospodinom posilnený človek dokáže **zmobilizovať** ostatných zúfalých. Avšak teraz sa do boja už nepúšťajú bezhlavo, ale prv sa Dávid dopytoval Hospodina. Nechce urobiť ešte raz tú istú chybu, ktorá viedla k tomuto nešťastiu. Až na Hospodinov pokyn a prísľub sa vydajú na cestu, do boja. Prenasledujú Amalekovcov a **On im dá víťazstvo**.

Bola to **základná lekcia** pre Dávída - Hospodin dopustil, aby ich blízkych napadli a odvliekli nepriatelia do zajatia, avšak zostali naďalej pod Jeho ochranou a On **zachoval** život každého z nich do posledného človeka. Dokonca, to všetko, čo stratili vypálením ich obydlí v Ciklagu, im navrátil vo forme koristi, ktorú v tomto boji získali.

*„Nikto z nich nechýbal, ani deti, ani dospelí, ani synovia, ani dcéry. Korisť a všetko, čo im pobrali, priviedol Dávid späť. Dávid pobral všetky ovce a dobytok. Tí, čo ich hnali, a boli pred stádom, volali: „To je Dávidova korisť!“ No tu prichádza **skúška pre Dávída** - **ako** sa bude správať v novej situácii? **Ako** si je vedomý toho, že za všetko patrí vďaka Hospodinovi? Bojoval síce Dávid a jeho družina, ale **víťazstvo je od Boha**, dostali ho do daru. Nie je to Dávidova alebo ich zásluha, a preto o koristi nerozhodujú oni.*

Dávid aj preto túto korisť nepokladá za vlastnú. Z jeho 600 mužov 200 bolo príliš vyčerpaných a nevládali ísť do boja. Ostatní, čo bojovali, sa ulakomili a si chceli korisť rozdeliť len medzi sebou a týmto 200 mužom okrem vyslobodených rodinných príslušníkov nič nedať, ani čo im pôvodne patrilo. *Dávid však povedal:*

„Bratia moji, nerobte tak s tým, čo nám dal Hospodin. On nás zachránil a hordu, čo sa na nás vyrútila, nám vydal do rúk.“

Zachová sa s plnou úctou a vďakou voči Hospodinovi, a **zabráni** protivenstvu a roztržke, poukazujúc na skutočného víťaza, na Hospodina. *„S tým nemožno súhlasiť. Rovnaký podiel patrí bojovníkovi ako strážcovi výstroja. Spoločne sa podelia.“* A dozvedáme sa, že *„to platilo odvtedy i ďalej a ustanovil to za právoplatný poriadok, platný v Izraeli dodnes“*. Moderne by sme povedali, že sa zachoval štátnicky. Ale lepšie je povedať, že sa zachoval, ako nastávajúci pomazaný kráľ, ktorý vie, že Hospodin ho poveril nie panovaním ale službou na čele svojho ľudu.

Bratia a Sestry, Dávid našiel odvahu a silu v Hospodinovi a správne s touto silou narábal, posilňoval ňou spoločenstvo svojho ľudu. Lebo silu človek nedostáva pre seba, ale aby bol povzbudivým príkladom, akýmsi **majákom v búrkach života** pre ostatných. Aby svedčil o tom, že v Bohu a jedine skrze Neho je sila a vyslobodenie. Aj dnes je tomu tak; aj dnes to platí tam, kde v bázni pred Hospodinom ľudia žijú a konajú. **Amen**

Modlime sa:

S vďakou a zahanbením si uvedomujeme, Pane náš, že koľkokrát sa nám aj slzy minuli, tak sme sa odovzdali zúfalstvu, a bol si to Ty, kto nás pozdvihol a vyslobodil. Dal si nám silu ísť ďalej, pretože si nám pripravil niečo nové. Ďakujeme, že Ty dokážeš nájsť a pozdvihnúť, vytrhnúť svojich z hlbín beznádeje. A preto sa na Teba obraciame aj teraz, a prosíme, aby si bol blízko všetkým, čo tápajú a strácajú nádej a orientáciu v živote.

V tomto období, keď sme všelijako obmedzovaní a možno nie sme si vedomí nebezpečia nákazy, daj nám zodpovednosť voči sebe i ostatným, buď pri tých, ktorí svojou prácou a službou prispievajú k dobru nás všetkých, veď nás k pokore a nádeji v Teba, aby sme našli odvahu a silu v Tvojom slove.

Buď pri nemocných, či už sú doma alebo v zariadeniach, posilňuj aj ich blízkych i ošetrovateľov. Daj sa poznať ako zdroj nádeje tým, ktorí majú zdravotné alebo existenčné ťažkosti, či problémy vo vzťahoch s rodinou, kolegami, susedmi - a zúfalstvo ich ženie do nekontrolovateľných stavov. Daj sa im nájsť ako prameň sily a odvahy, ako zdroj nádeje. Veď vo svojom Synovi, Ježišovi Kristovi si zostúpil medzi nás, aby nikto nemusel zostať vo svojej rozpoznannej stratenosti, ale sa mohol chytiť Tvojej vystretej ruky a ponúknuť milosti. Pre túto lásku Ťa prosíme, vypočuj nás. **Amen**

Otče náš...

Požehnanie: *Blahoslavení, čo sa pridržajú jeho prikázani a hľadajú ho celým srdcom (Ž 119,2)*

Pieseň: 583 - *Boh je sila moja i obrana moja...*